

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 52/17
Λουξεμβούργο, 16 Μαΐου 2017

Γνωμοδότηση C-2/15

Η Συμφωνία Ελευθέρων Συναλλαγών με τη Σιγκαπούρη δεν μπορεί, υπό την τρέχουσα μορφή της, να συναφθεί από μόνη την Ευρωπαϊκή Ένωση

Οι διατάξεις της συμφωνίας που σχετίζονται με τις ξένες επενδύσεις πλην των άμεσων, καθώς και εκείνες που σχετίζονται με την επίλυση διαφορών μεταξύ επενδυτών και κρατών δεν εμπίπτουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Ένωσης και, ως εκ τούτου, η συμφωνία δεν μπορεί, επί του παρόντος, να συναφθεί χωρίς τη συμμετοχή των κρατών μελών

Στις 20 Σεπτεμβρίου 2013 η Ευρωπαϊκή Ένωση και η Σιγκαπούρη μονογράφησαν το κείμενο συμφωνίας ελευθέρων συναλλαγών. Πρόκειται για μία από τις πρώτες διμερείς συμφωνίες «νέας γενιάς», δηλαδή για εμπορική συμφωνία η οποία, πέραν των παραδοσιακών διατάξεων για μείωση των τελωνειακών δασμών και των μη δασμολογικών εμποδίων στο εμπόριο αγαθών και υπηρεσιών, περιλαμβάνει διατάξεις για διάφορους τομείς που συνδέονται με το εμπόριο, όπως η προστασία της διανοητικής ιδιοκτησίας, οι επενδύσεις, οι δημόσιες συμβάσεις, ο ανταγωνισμός και η αειφόρος ανάπτυξη.

Η Επιτροπή υπέβαλε στο Δικαστήριο αίτηση γνωμοδότησης επί του ζητήματος κατά πόσον η Ένωση έχει αποκλειστική αρμοδιότητα για υπογραφή και σύναψη της σχεδιαζόμενης συμφωνίας. Η Επιτροπή και το Κοινοβούλιο υποστηρίζουν ότι η σχεδιαζόμενη συμφωνία εμπίπτει στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Ένωσης. Το Συμβούλιο καθώς και οι κυβερνήσεις όλων των κρατών μελών που υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο ¹ υποστηρίζουν ότι η Ένωση δεν μπορεί να συνάψει μόνη της τη συμφωνία διότι ορισμένα τμήματα της συμφωνίας αυτής εμπίπτουν σε συντρέχουσα αρμοδιότητα της Ένωσης και των κρατών μελών ή ακόμη και στην αποκλειστική αρμοδιότητα των κρατών μελών.

Με τη σημερινή γνωμοδότησή του το Δικαστήριο, αφού διευκρινίζει ότι η γνωμοδότηση αφορά αποκλειστικώς το ζήτημα της αποκλειστικής ή μη αρμοδιότητας της Ένωσης και όχι τη συμβατότητα του περιεχομένου της συμφωνίας με το δίκαιο της Ένωσης, αποφαινεται ότι η **Συμφωνία Ελευθέρων Συναλλαγών με τη Σιγκαπούρη δεν μπορεί, υπό την τρέχουσα μορφή της, να συναφθεί από μόνη την Ένωση**, για τον λόγο ότι ορισμένες από τις διατάξεις της εμπίπτουν σε συντρέχουσα αρμοδιότητα της Ένωσης και των κρατών μελών. Επομένως, **επί του παρόντος, η Συμφωνία Ελευθέρων Συναλλαγών με τη Σιγκαπούρη μπορεί να συναφθεί μόνον από την Ένωση και τα κράτη μέλη από κοινού.**

Ειδικότερα, το Δικαστήριο αποφαινεται ότι η **Ένωση έχει αποκλειστική αρμοδιότητα** ως προς τα τμήματα της συμφωνίας που σχετίζονται με τα ακόλουθα ζητήματα:

- την πρόσβαση στην αγορά αγαθών και υπηρεσιών (συμπεριλαμβανομένου του συνόλου των μεταφορικών υπηρεσιών ²) της Ένωσης και της Σιγκαπούρης, καθώς και τους τομείς των δημοσίων συμβάσεων και της παραγωγής ενέργειας από μη ορυκτές και ανανεώσιμες πηγές·

¹ Γραπτές παρατηρήσεις υποβλήθηκαν από όλα τα κράτη μέλη πλην του Βελγίου, της Κροατίας, της Εσθονίας και της Σουηδίας. Το Βέλγιο παρέστη εντούτοις κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση και υπέβαλε προφορικές παρατηρήσεις.

² Ανεξαρτήτως του είδους των μεταφορών, δηλαδή θαλάσσιων, σιδηροδρομικών ή οδικών, το Δικαστήριο εκτιμά ότι οι σχετικές με το θέμα αυτό δεσμεύσεις της σχεδιαζόμενης συμφωνίας ενδέχεται να επηρεάσουν κανονισμούς της Ένωσης ή να μεταβάλουν την εμβέλειά τους και ότι, ως εκ τούτου, η Ένωση είναι αποκλειστικώς αρμόδια, σύμφωνα με το άρθρο 3, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, να εγκρίνει τέτοιες δεσμεύσεις.

- τις διατάξεις για την προστασία των άμεσων ξένων επενδύσεων υπηκόων της Σιγκαπούρης στην Ένωση (και αντιστρόφως)·
- τις διατάξεις για τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας·
- τις διατάξεις για την πάταξη των αντίθετων προς τους κανόνες του ανταγωνισμού δραστηριοτήτων και την οριοθέτηση των συγκεντρώσεων, των μονοπωλίων και των επιδοτήσεων·
- τις διατάξεις για την αιεφόρο ανάπτυξη (το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι ο στόχος της αιεφόρου ανάπτυξης αποτελεί πλέον αναπόσπαστο τμήμα της κοινής εμπορικής πολιτικής της Ένωσης και ότι σκοπός της σχεδιαζόμενης συμφωνίας είναι η εξάρτηση της ελευθέρωσης των εμπορικών συναλλαγών μεταξύ Ένωσης και Σιγκαπούρης από τον όρο ότι τα συμβαλλόμενα μέρη τηρούν τις διεθνείς υποχρεώσεις που υπέχουν στους τομείς της κοινωνικής προστασίας των εργαζομένων και της προστασίας του περιβάλλοντος)·
- τους κανόνες για την ανταλλαγή πληροφοριών και τις υποχρεώσεις κοινοποίησης, επαλήθευσης, συνεργασίας, διαμεσολάβησης, διαφάνειας και επίλυσης διαφορών μεταξύ των συμβαλλομένων μερών, εφόσον οι κανόνες αυτοί δεν αφορούν τον τομέα των ξένων επενδύσεων πλην των άμεσων (βλ. κατωτέρω).

Τέλος, κατά το Δικαστήριο, η Ένωση δεν έχει αποκλειστική αρμοδιότητα μόνον ως προς δύο πτυχές της συμφωνίας και, συγκεκριμένα, ως προς τον τομέα των ξένων επενδύσεων πλην των άμεσων (επενδύσεων «χαρτοφυλακίου» που πραγματοποιούνται χωρίς την πρόθεση άσκησης επιρροής στη διαχείριση και στον έλεγχο επιχείρησης) και ως προς το καθεστώς επίλυσης διαφορών μεταξύ επενδυτών και κρατών.

Προκειμένου η Ένωση να έχει αποκλειστική αρμοδιότητα στον τομέα των ξένων επενδύσεων πλην των άμεσων, θα έπρεπε η σύναψη της συμφωνίας να ενδέχεται να επηρεάσει πράξεις της Ένωσης ή να μεταβάλει την εμβέλειά τους. Δεδομένου ότι δεν συντρέχει τέτοια περίπτωση, το Δικαστήριο αποφαινεται ότι η Ένωση δεν έχει αποκλειστική αρμοδιότητα. Αντιθέτως, η Ένωση έχει συντρέχουσα αρμοδιότητα με τα κράτη μέλη. Το συμπέρασμα αυτό ισχύει και ως προς τους κανόνες που σχετίζονται με την ανταλλαγή πληροφοριών και τις υποχρεώσεις κοινοποίησης, επαλήθευσης, συνεργασίας, διαμεσολάβησης, διαφάνειας και επίλυσης διαφορών μεταξύ των συμβαλλομένων μερών σε σχέση με τις ξένες επενδύσεις πλην των άμεσων (βλ. ανωτέρω).

Το καθεστώς επίλυσης διαφορών μεταξύ επενδυτών και κρατών εμπίπτει, ομοίως, στη συντρέχουσα αρμοδιότητα της Ένωσης και των κρατών μελών. Συγκεκριμένα, ένα τέτοιο καθεστώς, το οποίο αφαιρεί διαφορές από τη δικαιοδοσία των δικαστηρίων των κρατών μελών, δεν μπορεί να θεσπισθεί χωρίς τη συναίνεσή τους.

Συνεπώς, επί του παρόντος, η Συμφωνία Ελευθέρων Συναλλαγών μπορεί να συναφθεί μόνον από την Ένωση και τα κράτη μέλη από κοινού.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Τα κράτη μέλη, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο ή η Επιτροπή δύνανται να ζητήσουν τη γνωμοδότηση του Δικαστηρίου επί της συμβατότητας σχεδιαζόμενης συμφωνίας με τις Συνθήκες ή επί της αρμοδιότητας για τη σύναψη της συμφωνίας αυτής. Σε περίπτωση αρνητικής γνωμοδότησεως του Δικαστηρίου, η σχεδιαζόμενη συμφωνία δεν δύναται να τεθεί σε ισχύ παρά μόνον κατόπιν τροποποιήσεως της ή κατόπιν αναθεωρήσεως των Συνθηκών.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της γνωμοδότησης είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσιεύσεως της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της γνωμοδότησης διατίθενται από το «[Europe by Satellite](#)» ☎ (+32) 2 2964106